BIBLIOTECA respiro

SCURTĂ INTRODUCERE ÎN LUMEA ȘI CONȚINUTUL NOULUI TESTAMENT

SCURTĂ INTRODUCERE ÎN LUMEA ŞI CONŢINUTUL NOULUI TESTAMENT

© 2016 – Biblioteca Respiro
Toate drepturile rezervate.

Este permisă descărcarea liberă, cu titlu personal,
a cărții în acest format.
Distribuirea gratuită sau contra cost a cărții prin intermediul altor platforme online, precum și modificarea textului fără acordul prealabil, în scris, din partea Bibliotecii Respiro sunt interzise.

Autor: Bible Institute
Traducător: Echipa Respiro
Redactor: Florin Bică
Corector: Florin Bică
Grafică: Antonia Stupar
Sursă ilustrații/imagini: www.123rf.com

Date de contact:
Biblioteca Respiro
Telefon: 0747 170 050
E-mail: contact@bibliotecarespiro.ro
Site: www.bibliotecarespiro.ro

FUNDALUL ISTORIC AL NOULUI TESTAMENT

Căderea Samariei şi a Ierusalimului

1. În anul 722 î.Hr., asirienii au cucerit regatul de nord al Israelului și au ocupat capitala Samaria. Foarte mulți israeliți au fost deportați în alte țări.

2. În anul 586 î.Hr., babilonienii au cucerit regatul de sud al lui Iuda și au ocupat capitala Ierusalim. Din nou, un număr mare de israeliți au fost deportați.

Persia

1. Persia a devenit o putere politică importantă și a permis întoarcerea evreilor în Palestina, în jurul anului 458 î.Hr., pentru a reconstrui țara.

2. Influența Persiei a slăbit din cauza expansiunii mult prea mari și a conflictelor interne și a pierdut poziția de putere mondială în jurul anului 331 î.Hr.

Grecia (Macedonia)

1. Filip al II-lea a creat un imperiu din orașele-stat grecești independente. Fiul lui, Alexandru cel Mare, a devenit rege la moartea lui, în jurul anului 336 î.Hr.

2. Alexandru cel Mare a organizat o armată uriașă și, în mai puțin de 15 ani, a cucerit cea mai mare parte din lumea cunoscută la data aceea.

3. Pentru a controla teritoriile cucerite, Alexandru i-a forțat pe locuitorii acestora să adopte cultura greacă (vom vorbi mai mult despre elenism ceva mai încolo).

4. Alexandru a murit prematur (la doar 33 de ani). Vastul imperiu a fost divizat în cinci părți, câte una pentru fiecare general al său. Două dintre imperiile rezultate în urma acestei divizări au avut influență asupra Israelului.

Imperiul Ptolemaic şi Imperiul Seleucid

1. Imperiul Ptolemaic se afla la sud de Israel, în Egipt. Imperiul Seleucid se afla la nord de Israel, în Siria și Babilon.

2. Imperiile acestea s-au războit adeseori, iar Israelul a fost prins la mijloc.

3. Sub conducerea ambelor imperii, a continuat extinderea elenismului. Seleucizii au mers atât de departe, încât au interzis practicile evreiești. Rezultatul a fost persecuția și pângărirea Templului de la Ierusalim.

4. Israelul s-a revoltat împotriva seleucizilor și și-a câștigat independența în anul 168 î.Hr. Din nefericire, luptele interne au făcut ca Israelul să fie cucerit din nou.

Imperiul Roman

1. După înfrângerea câtorva inamici ai Romei, un general pe nume Pompei a cucerit Israelul în anul 63 î.Hr. Israelul a rămas sub ocupație până în anul 1948 d.Hr.

2. Roma și-a oprit expansiunea și urmat o perioadă de pace. Aceasta a purtat numele de *Pax Romana*. Roma a avut parte de destul de

puține conflicte interne. Civilizația romană s-a dezvoltat repede datorită progreselor realizate.

> *Unul dintre progresele făcute l-a constituit construirea renumitelor „drumuri romane", care conectau întregul imperiu. Deşi au existat doar câteva drumuri care treceau prin Israel, acestea le-au fost foarte utile apostolului Pavel şi celorlalți apostoli pentru vestirea Evangheliei în lume.*

3. Roma le-a permis vasalilor locali din Israel să domnească în calitate de regi. Irod cel Mare, originar din Edom (care era lângă Palestina), a condus din anul 37 î.Hr. până în anul 4 d.Hr.

> *El a fost lipsit de scrupule, crud şi paranoic. Și-a omorât două soții şi trei fii.*

4. Viața în Israel a fost grea sub ocupația romană, dar a predominat starea de pace.

REZUMAT ISTORIC:

- Evreii s-au întors și au reconstruit națiunea.
- Alexandru cel Mare a preluat controlul asupra Palestinei (Israelului).
- Ptolemeu a preluat controlul asupra Palestinei.
- Seleucid a preluat controlul asupra Palestinei.
- Evreii s-au răzvrătit împotriva Seleucizilor și și-au câștigat independența.
- Roma a preluat controlul asupra Palestinei.
- Evreii s-au revoltat și au fost înfrânți.
- Ocupația romană a fost dificilă pentru evrei.

FUNDALUL CULTURAL AL NOULUI TESTAMENT

Elenismul

1. Elenismul a constat în răspândirea strategică a culturii grecești (filosofia, limba, religia și arta), începând din vremea lui Alexandru cel Mare și continuând de-a lungul epocii romane.

2. Elenismul a fost un instrument al imperiului. Impunerea culturii grecești a făcut posibilă guvernarea unui imperiu imens.

3. Influența elenă s-a resimțit în întregul spectru al societății. Totul s-a schimbat: de la lucrurile „de suprafață", precum hainele și sărbătorile, până la cele „de profunzime", precum religia, filosofia și limba.

> *Multe dintre popoarele cucerite au adoptat elenismul cu entuziasm, ca pe o iluminare. Grecii erau foarte dezvoltați în domeniile educație, artă şi medicină.*
>
> *Unele popoare nu au primit însă bine schimbările. Elenismul includea închinarea la idoli şi un stil de viață imoral.*

4. Elenismul a avut un efect polarizant în Israel, împărțind poporul lui Dumnezeu în tabere. Unii evrei au acceptat și chiar au găsit ca fiind dezirabil noul mod de a face lucrurile. Alții au respins cultura greacă, ajungând chiar la violență.

Iudaismul

1. În 400 de ani scurși de la finalul perioadei Vechiului Testament și până la începutul perioadei Noului Testament, practicile religioase evreiești au suferit schimbări semnificative.

2. În timpul Noului Testament, mai mulți evrei trăiau în diaspora decât în Palestina (să ne amintim de deportările făcute de asirieni și babilonieni).

3. Templul de la Ierusalim fusese centrul religios al evreilor. Fără templu, evreii au fost nevoiți să găsească metode noi pentru a-și păstra identitatea ca popor. S-au petrecut astfel două schimbări majore:

> *(a) Rabinii: studierea și memorarea Torei au devenit cea mai mare „chemare"pentru un evreu.*
>
> *(b) Sinagoga: au fost create locuri noi pentru închinare. În consecință, închinarea prin sacrificii de animale a fost înlocuită de învățare.*

Aceste două schimbări au fost foarte importante pentru menținerea identității și a culturii evreiești.

FUNDALUL RELIGIOS AL NOULUI TESTAMENT

Fariseii

1. Fariseii erau liberali în ce privește înțelegerea și interpretarea Cuvântului lui Dumnezeu. Alături de Vechiul Testament, ei au acceptat tradițiile orale ca având aceeași autoritate ca legea scrisă.

> *Tradițiile erau învățături și interpretări transmise de la o generație de rabini la alta.*

2. Cei mai mulți farisei aparțineau înaltelor clase sociale și aveau un statut economic confortabil. Scopul lor era să le ofere oamenilor de rând o interpretare a Cuvântului lui Dumnezeu.

3. Fariseii nu aveau o religie concentrată asupra templului (de exemplu, sacrificiile de animale). În schimb, încercau să mute practicile evreilor în casele acestora.

4. Fariseii puneau accent pe moralitate și pe codul etic mai degrabă decât pe teologie și pe relația cu Dumnezeu. Modul lor de a-I sluji lui Dumnezeu era greu, obositor, și totuși posibil.

5. Fariseii credeau în viața de după moarte și în îngeri.

6. Fariseii considerau guvernarea romană acceptabilă, atâta timp cât nu restricționa sau nu contravenea practicilor evreiești.

Esenienii

1. Esenienii erau o grupare restrânsă, care trăia după reguli stricte, împărțind totul. Ei aveau o părere nu tocmai bună despre femei și, în consecință, se însurau rar (fapt ce nu constituie o surpriză). Ei respectau într-un mod foarte, foarte strict Sabatul. Inițierea pentru cei care doreau să se alăture grupării dura trei ani.

2. Esenienii aveau o înțelegere exclusivistă: doar ei erau adevărații copii ai lui Dumnezeu.

3. Esenienii au acceptat tot Vechiul Testament ca adevăr, împreună cu o parte dintre scrierile lor. Ei aveau o angeologie (doctrină despre îngeri) bine elaborată.

4. Esenienii nu sunt menționați în Noul Testament. Unii cred că Ioan Botezătorul a fost esenian.

Saducheii

1. Saducheii făceau parte din înalta clasă socială. Ei dețineau o considerabilă putere politică în Israel.

2. Saducheii aveau o înțelegere foarte îngustă a Scripturilor: doar Tora (primele cinci cărți ale Bibliei) era considerată ca având autoritare. Ei respingeau celelalte scrieri ale Vechiului Testament, tradițiile orale și legile morale ale fariseilor.

3. Saducheii aveau o viziune foarte deschisă asupra politicii. Acceptau și, în anumite cazuri, au sprijinit guvernarea romană.

4. Saducheii nu credeau în înviere și în îngeri.

5. Saducheii susțineau „cultul" templului (jertfele și slujirea leviților), dar Îl vedeau pe Dumnezeu ca fiind distant, dezinteresat de viața oamenilor.

O comparație între farisei, esenieni şi saduchei

	Fariseii	Esenienii	Saducheii
Scripturi	Deschiși	Reținuți	Conservatori
Politică	Reținuți	Conservatori	Deschiși
Lume spirituală	Reținuți	Deschiși	Conservatori
Închinare	Moralitate personală	Extremă renunțare la sine	Închinare la templu

Zeloții

1. Acest grup era orientat spre politică și mai dezinteresat de religie. Zeloții erau naționaliști, loiali statului evreu și tradițiilor.

2. Ei se opuneau vehement oricărei forme de stăpânire romană. Nu erau de acord cu plata taxelor către împărat sau cu utilizarea limbii grecești.

3. Zeloții erau preocupați de câștigarea independenței politice față de Roma.

STRUCTURA NOULUI TESTAMENT

Evangheliile şi Faptele apostolilor

1. Noul Testament începe cu cele patru evanghelii, fiecare dintre ele zugrăvind o imagine diferită, și totuși complementară, a vieții și învățăturilor lui Isus.

2. Urmând după evanghelii, Faptele apostolilor prezintă istoria bisericii primare: începuturile ei și extinderea de la Ierusalim până la Roma.

3. Evangheliile și Faptele apostolilor:
- Matei
- Marcu
- Luca
- Ioan
- Faptele apostolilor

Epistolele lui Pavel

1. Apostolul Pavel a înființat biserici de-a lungul întregului Imperiu Roman. El a ținut legătura cu acestea prin intermediul epistolelor (scrisorilor), care erau citite cu voce tare în comunitățile de credincioși.

2. Scrisorile acestea nu au fost „manuale” de teologie. Fiecare a fost scrisă cu referire la o problemă specifică din cadrul unei situații specifice. Înțelegerea scopului și a contextului fiecărei scrisori este esențială pentru interpretarea ei.

3. Lista scrisorilor lui Pavel:
- Romani
- 1 și 2 Corinteni
- Galateni
- Efeseni
- Filipeni
- Coloseni
- 1 și 2 Tesaloniceni
- 1 și 2 Timotei
- Tit
- Filimon
- Evrei (aici, după cum vom vedea, paternitatea paulină a epistolei este pusă de unii sub semnul întrebării)

Epistolele generale

1. Epistolele acestea au fost scrise de diferiți apostoli pentru a încuraja, instrui și sfătui credincioșii. Asemenea epistolelor lui Pavel, fiecare dintre epistolele generale a fost scrisă cu o anumită ocazie și cu un scop specific.

2. Epistolele din această categorie sunt:
- Iacov
- 1 și 2 Petru
- 1, 2 și 3 Ioan
- Iuda

Apocalipsa

Cartea aceasta cuprinde câteva viziuni ale apostolului Ioan.

CONȚINUTUL NOULUI TESTAMENT

Matei

1. Matei a fost vameș înainte de a fi chemat să fie unul dintre cei doisprezece ucenici ai lui Isus (vezi Matei 9:9).

2. Evanghelia aceasta le-a fost adresată în primul rând cititorilor evrei.

- *Conține mai multe citate din Vechiul Testament decât celelalte evanghelii.*
- *Sunt folosiți termeni evreiești în locul celor grecești (de exemplu, Matei folosește termenul de rabin în loc de învățător).*

3. Matei acordă o atenție deosebită relației lui Isus cu credința evreiască.

Isus a împlinit fiecare lege și profeție din Vechiul Testament și l-a mustrat pe Israel pentru necredința sa.

4. Matei Îl înfățișează pe Isus ca Marele Învățător.

Marcu

1. Ioan Marcu a scris cea de-a doua evanghelie. El a fost un tovarăș apropiat al lui Petru.

El era tânăr când Isus Și-a început activitatea. Casa lui a fost, probabil, un loc de întâlnire pentru credincioşi (Faptele apostolilor 12:12). A fost probabil implicat în lucrarea lui Isus (vezi Marcu 14:51-52).

2. Marcu a scris pentru biserica din Roma, formată în mare parte din credincioși proveniți dintre păgâni.

Marcu explică obiceiurile evreiești şi pare să pună accent asupra persecuției şi a martirajului.

3. Marcu Îl prezintă pe Isus ca o persoană de acțiune.

Isus este mereu în călătorie și vindecă. În comparație cu alte evanghelii, se vorbeşte mai puțin despre învățăturile Lui. Romanii îi apreciau în mod special pe oamenii de acțiune.

Luca

1. Luca a scris cea de-a treia evanghelie și cartea Faptele apostolilor. A fost unul dintre tovarășii lui Petru și un medic provenit dintre păgâni.

2. Cartea aceasta îi este adresată unei persoane, și anume „preaalesului Teofil" (Luca 1:3).

Teofil era probabil un oficial roman, care voia să se asigure că scrierile (evanghelia şi Faptele apostolilor) erau adevărate. Scopul cărții este clar afirmat în Luca 1:4, ca el să ştie cu certitudine lucrurile care s-au întâmplat (unii teologi spun că Teofil înseamnă „iubitor de Dumnezeu" și, în consecință, Luca s-ar fi putut adresa oricărui creştin provenit dintre păgâni, nu unei persoane anume).

3. Evanghelia după Luca pune accent pe binecuvântări și pe mântuirea pe care le-o poate oferi Isus celor care cred în măreția harului.

Ioan

1. A patra evanghelie a fost scrisă de „ucenicul iubit”, Ioan.

2. Evanghelia aceasta a fost scrisă mult mai târziu decât celelalte și diferă foarte mult în privința conținutului, stilului și structurii. Scopul ei este foarte clar:

> *Isus a împlinit fiecare lege şi profeție din Vechiul Testament şi l-a mustrat pe Israel pentru necredința sa.*

3. Ioan subliniază misterul divin al întrupării: Isus este Dumnezeu deplin și om deplin.

Faptele apostolilor

1. Așa cum s-a menționat mai sus, Faptele apostolilor a fost scrisă de Luca și ar trebui să fie considerată o continuare a celei de-a treia evanghelii.

2. Faptele apostolilor descrie istoria bisericii primare: de la începuturile ei în Ierusalim până la răspândirea până la Roma.

3. Cartea descrie slujirea lui Petru și apoi pe aceea a lui Pavel. Petru a fost un apostol al evreilor, iar Pavel le-a dus evanghelia păgânilor.

4. Evangheliile sunt o mărturie despre Isus, în timp ce Faptele apostolilor descoperă puterea Duhului Sfânt. Nu puterea lui Petru și a lui Pavel a răspândit Evanghelia, ci Duhul Sfânt. Lucrul acesta este valabil și astăzi!

Romani

1. Pavel a trimis această scrisoare bisericii din Roma ca să o pregătească pentru vizita lui. Se pare că aceasta era o adunare formată în bună parte din creștini convertiți dintre păgâni.

2. Temele majore includ:

(a) starea de păcat (sau imperfecțiunea) oamenilor;
(b) îndreptățirea (adică să fii considerat drept) prin credință;
(c) sfințirea credincioşilor (adică a deveni tot mai mult ca Isus);
(d) necredința lui Israel.

3. Verset-cheie:

„Căci mie nu mi-e ruşine de Evanghelia lui Hristos, fiindcă ea este puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea fiecăruia care crede: întâi a iudeului, apoi a grecului; deoarece în ea este descoperită o neprihănire pe care o dă Dumnezeu prin credință şi care duce la credință, după cum este scris: «Cel neprihănit va trăi prin credință.»” (Romani 1:16-17)

1 Corinteni

1. Pavel a scris această epistolă bisericii din Corint, biserică înființată de el.

2. Epistola aceasta este un răspuns către o scrisoare pe care corintenii i-au trimis-o lui Pavel.

Pavel primise veşti despre lipsa unității între credincioşii din Corint.

3. Temele majore includ:

(a) unitatea dintre Hristos şi biserica Sa;
(b) preocuparea față de creştinii imorali;
(c) închinarea publică şi darurile spirituale;
(d) caracterul central al învierii.

4. Verset-cheie:

> *„Dacă nu este o înviere a morților, nici Hristos n-a înviat. Şi, dacă n-a înviat Hristos, atunci propovăduirea noastră este zadarnică şi zadarnică este şi credința voastră.” (1 Corinteni 15:13-14)*

2 Corinteni

1. O citire atentă a ei ne arată că s-au întâmplat multe între 1 și 2 Corinteni:

> *- este scrisă epistola 1 Corinteni;*
> *- „vizita dureroasă” a lui Pavel, foarte puține schimbări;*
> *- „epistola care a întristat” este scrisă; intervin schimbări în biserică (2 Corinteni 7:8);*
> *- Pavel aude vestea bună despre schimbarea lor;*
> *- este scrisă epistola 2 Corinteni.*

2. Temele majore includ:

> *(a) mângâierea oferită de Dumnezeu în necazuri;*
> *(b) superioritatea Evangheliei față de lege;*
> *(c) încrederea noastră în prezent, datorată unui viitor real alături de Dumnezeu.*

3. Verset-cheie:

> *„Suntem încolțiți în toate chipurile, dar nu la strâmtoare; în grea cumpănă, dar nu deznădăjduiți; prigoniți, dar nu părăsiți; trântiți jos, dar nu omorâți. Purtăm întotdeauna cu noi, în trupul nostru, omorârea Domnului Isus, pentru ca şi viața lui Isus să se arate în trupul nostru.” (2 Corinteni 4:8-10)*

Galateni

1. Epistola către galateni este diferită de celelalte epistole ale lui Pavel; a fost scrisă pentru o regiune în care se aflau câteva biserici. (Să ne

amintim totuși că epistolele urmau să fie citite public și puse în circulație).

2. Pavel a scris epistola aceasta pentru a combate problema „iudaizanților". Aceștia erau creștini dintre evrei, care făcuseră din obiceiurile iudaice (precum circumcizia) o cerință pentru ceilalți creștini.

3. Cerințele acestea anulau harul lui Dumnezeu și mântuirea nu mai era prin credință, ci câștigată prin fapte.

4. Temele majore includ:

(a) autoritatea Evangheliei şi slujirea lui Pavel;
(b) libertatea în Hristos;
(c) mântuirea prin credință, nu prin „respectarea Legii";
(d) responsabilitatea creștinilor: să-și slujească unii altora în dragoste.

5. Verset-cheie:

„Iată numai ce voiesc să ştiu de la voi: prin faptele Legii ați primit voi Duhul ori prin auzirea credinței? Sunteți aşa de nechibzuiți? După ce ați început prin Duhul, vreți acum să sfârşiți prin firea pământească?" (Galateni 3:2-3)

Efeseni

1. Epistola către efeseni este unică: citirea atentă nu ne descoperă contextul și scopul specifice ale acestei epistole.

2. Epistola aceasta este adresată unei audiențe provenite majoritar dintre păgâni (2:11), care primise deja anumite instrucțiuni privind adevărul (4:20-21). Pavel a scris epistola din închisoare.

3. Temele majore includ:

(a) biserica este trupul lui Hristos şi Hristos este capul ei;
(b) mântuirea prin har, unitatea credincioșilor de oriunde;
(c) responsabilitatea credinciosului de a-L imita pe Dumnezeu;
(d) protecția lui Dumnezeu.

4. Verset-cheie:

> *„Îmbrăcați-vă cu toată armura lui Dumnezeu, ca să puteți ține piept împotriva uneltirilor Diavolului.” (Efeseni 6:11)*

Filipeni

1. Pavel a scris în închisoare această epistolă adresată bisericii din Filipi. Intenția lui a fost să-și exprime bucuria cu privire la răspândirea evangheliei în biserica din Filipi și în împrejurimile acesteia.

2. Exista și acolo o posibilă amenințare din partea iudaizanților (vezi comentariile de la Galateni).

3. Temele majore includ:

> *(a) bucurie chiar şi în încercări;*
> *(b) smerenia lui Hristos;*
> *(c) nebunia realizărilor fără Hristos;*
> *(d) responsabilitatea creştină: lucrarea mântuirii.*

4. Verset-cheie:

> *„Numai purtați-vă într-un chip vrednic de Evanghelia lui Hristos, pentru ca, fie că voi veni să vă văd, fie că voi rămâne departe de voi, să aud despre voi că rămâneți tari în acelaşi duh şi că luptați cu un suflet pentru credința Evangheliei.” (Filipeni 1:27)*

Coloseni

1. Colose avea o istorie lungă, iar câteva drumuri importante treceau orașul acesta. Consecința acestui lucru a fost diversitatea populației, ceea ce a însemnat ideologii, credințe și filosofii diferite.

2. Pavel a scris epistola aceasta din închisoare, referindu-se la așa-numita „erezie coloseană”:

- legalismul iudaic (circumcizia şi regulile alimentare);
- gnosticismul timpuriu (mântuirea se găseşte în cunoştințe secrete; un amestec de filosofie greacă, misticism iudaic şi teologie creştină);
- misticism (închinarea la îngeri).

3. Temele majore includ:

(a) supremația lui Hristos;
(b) Hristos, cap al bisericii;
(c) creştinii trebuie să se concentreze asupra realităților cereşti.

4. Verset-cheie:

„Luați seama ca nimeni să nu vă fure cu filosofia şi cu o amăgire deşartă după datina oamenilor, după învățăturile începătoare ale lumii, şi nu după Hristos.” (Coloseni 2:8)

1 Tesaloniceni

1. Tesalonic era capitala provinciei romane Macedonia și avea o populație de mai mult de 200 000 de locuitori. Acest mare oraș era situat la Marea Egee și făcea legătura între Roma și lumea răsăriteană.

2. Pavel a pus bazele bisericii din Tesalonic, dar nu a putut să stea acolo mai mult de o lună.

3. Temele majore includ:

(a) chemarea lui Pavel şi angajamentul lui față de biserică;
(b) a trăi după voia lui Dumnezeu pentru că El poate reveni oricând.

4. Verset-cheie:

> *„Astfel, în dragostea noastră fierbinte pentru voi, eram gata să vă dăm nu numai Evanghelia lui Dumnezeu, dar chiar şi viața noastră, atât de scumpi ne ajunseseră ți.” (1 Tesaloniceni 2:8)*

2 Tesaloniceni

1. Această epistolă a fost scrisă probabil la șase luni după scrierea primei epistole către aceiași tesaloniceni. De aceea există multe similarități între cele două scrisori, din cauză că situația nu se schimbase foarte mult.

Biserica se confrunta cu persecuția și avea câteva neînțelegeri cu privire la a doua venire a lui Isus.

2. Temele majore includ:

> *(a) încurajări în persecuție şi suferință;*
> *(b) „omul fărădelegii”, Antihristul;*
> *(c) avertizări cu privire la lipsa activității misionare.*

3. Verset-cheie:

> *„Noi însă, frați preaiubiți de Domnul, trebuie să mulțumim totdeauna lui Dumnezeu pentru voi, căci de la început Dumnezeu v-a ales pentru mântuire, în sfințirea Duhului şi credința adevărului.” (2 Tesaloniceni 2:13)*

1 Timotei

1. Pavel i-a scris această epistolă personală fiului său spiritual, Timotei, care păstorea biserica din Efes.

2. Instrucțiunile lui Pavel către Timotei includ:

(a) avertizări cu privire la învățătorii falşi;

(b) instrucțiuni pentru închinarea colectivă;
(c) conducerea bisericii (prezbiteri şi diaconi);
(d) comportamentul potrivit față de văduve, prezbiteri şi sclavi.

3. Verset-cheie:

„Nimeni să nu-ți disprețuiască tinerețea, ci fii o pildă pentru credincioşi: în vorbire, în purtare, în dragoste, în credință, în curăție!"(1 Timotei 4:12)

2 Timotei

1. Aceasta este ultima epistolă a lui Pavel. A scris-o dintr-o închisoare romană, pe când aștepta să fie executat din cauză că era creștin.

2. Instrucțiunile lui Pavel includ:

(a) nu te ruşina, ci fii tare în Domnul;
(b) evită întrebările nebune şi nefolositoare, vorbăriile goale şi lumeşti, cuvintele fără roade;
(c) în ultimele zile se va manifesta o lipsă a evlaviei.

3. Verset-cheie:

„Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu şi de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârşit şi cu totul destoinic pentru orice lucrare bună. (2 Timotei 3:16-17)

Tit

1. Tit era un păstor convertit dintre păgâni, pe care Pavel îl lăsase în insula Creta. Necinstea, lăcomia și lenea cretanilor erau proverbiale în lumea antică.

2. Unele dintre îndemnurile lui Pavel către Tit au fost:

(a) să se păzească de învățătorii falşi;
(b) virtuțile conducătorilor bisericii;
(c) ce să le învețe pe diferitele grupări.

3. Versete-cheie:

„Dar, când s-a arătat bunătatea lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, şi dragostea Lui de oameni, El ne-a mântuit nu pentru faptele făcute de noi în neprihănire, ci pentru îndurarea Lui, prin spălarea naşterii din nou şi prin înnoirea făcută de Duhul Sfânt." (Tit 3:4-5)

Filimon

1. Scriind din închisoare, Pavel adresează această epistolă scurtă (doar 25 de versete) lui Filimon, stăpânul sclavului Onisim. Onisim furase multe lucruri de la Filimon, apoi fugise. Această infracțiune sfârșea de obicei prin pedeapsa cu moartea.

2. Filimon era „preaiubitul tovarăș de lucru" al lui Pavel și de aceea a pledat acesta din urmă pentru milă față de Onisim.

3. Verset-cheie:

„Dacă mă socoteşti dar ca prieten al tău, primeşte-l ca pe mine însumi! Şi, dacă ți-a adus vreo vătămare sau îți este dator cu ceva, pune aceasta în socoteala mea!" (Filimon 17-18)

Evrei

1. Primii părinți ai bisericii au crezut că epistola aceasta a fost scrisă de Pavel. Deoarece nu au fost siguri, au plasat-o după aceea către Filimon. Cercetătorii moderni susțin că nu Pavel ar fi fost autorul ei.

2. În timp ce paternitatea epistolei este disputată, nu există niciun dubiu cu privire la puterea mesajului ei. Iudaică în conținut, epistola este crucială pentru înțelegerea Vechiului Testament în lumina lui Hristos.

3. Temele majore includ:

(a) superioritatea lui Hristos față de îngeri, Moise şi preoția levitică;
(b) Hristos ca Mare-Preot desăvârșit;
(c) marii oameni ai credinței;
(d) responsabilitatea creştină: iubirea unora pentru alții; lauda la adresa lui Dumnezeu.

4. Verset-cheie:

„Căci n-avem un Mare-Preot care să n-aibă milă de slăbiciunile noastre, ci unul care în toate lucrurile a fost ispitit ca şi noi, dar fără păcat. Să ne apropiem dar cu deplină încredere de scaunul harului ca să căpătăm îndurare şi să găsim har, ca să fim ajutați la vreme de nevoie." (Evrei 4:15-16)

Iacov

1. Această epistolă este numită astfel după autorul ei, Iacov, care era fratele lui Isus și un conducător de bază al bisericii din Ierusalim.

2. Epistola este foarte practică; învățătura ei centrală face clar scopul vieții creștine: credința fără fapte nu este credință adevărată.

3. Temele majore includ:

(a) perseverență în ciuda încercărilor;
(b) evitarea favoritismelor;
(c) înfrânarea limbii;
(d) vegherea împotriva spiritului lumesc.

4. Verset-cheie:

> *„Tot aşa şi credința, dacă n-are fapte, este moartă în ea însăşi.” (Iacov 2:17)*

1 Petru

1. Epistola aceasta a fost scrisă de apostolul Petru, fiind adresată aleșilor „care trăiesc ca străini, împrăștiați” în lume. Scrisoarea a încurajat credincioșii care se confruntau cu persecuția.

2. Temele majore includ:

> *(a) credința (în Hristos) şi speranța (în revenirea Sa);*
> *(b) viețuirea sfântă şi suferința;*
> *(c) supunerea față de autoritățile politice.*

3. Verset-cheie:

> *„Voi sunteți păziți de puterea lui Dumnezeu prin credință pentru mântuirea gata să fie descoperită în vremurile de apoi.” (1 Petru 1:5)*

2 Petru

1. Prima epistolă a lui Petru a fost una de mângâiere în persecuția care venea din afara bisericii. Această a doua epistolă este o avertizare împotriva învățătorilor falși, „nelegiuiți”, și a pericolelor din biserică.

2. Temele majore includ:

> *(a) încurajări pentru creştere spirituală;*
> *(b) combatere a învățăturilor false;*
> *(c) veghere în vederea reîntoarcerii lui Isus.*

3. Verset-cheie:

> *„Domnul nu întârzie în împlinirea făgăduinței Lui, cum cred unii, ci are o îndelungă răbdare pentru voi şi doreşte ca niciunul să nu piară, ci toți să vină la pocăință.” (2 Petru 3:9)*

1 Ioan

1. Scrisoarea aceasta a fost scrisă de apostolul Ioan (care a scris și evanghelia care îi poartă numele, și cartea Apocalipsa) pentru a combate falsa credință a unei forme timpurii de gnosticism.

2. Două învățături centrale ale gnosticismului:

(a) materia (fizică) este rea, iar spiritul este bun;
(b) mântuirea se obține prin cunoștințe secrete.

3. Temele majore includ:

(a) expunerea învățăturilor false;
(b) siguranța mântuirii.

4. Verset-cheie:

„V-am scris aceste lucruri ca să ştiți că voi, care credeți în Numele Fiului lui Dumnezeu, aveți viața veşnică.”
(1 Ioan 5:13)

2 şi 3 Ioan

1. La fel ca și 1 Ioan, epistolele acestea au fost scrise pentru a da în vileag învățăturile false și pentru a încuraja credincioșii.

2. Aceste epistole ne învață că adevărata iubire constă în ascultarea de poruncile lui Hristos.

3. Versete-cheie:

„Oricine o ia înainte şi nu rămâne în învățătura lui Hristos n-are pe Dumnezeu. Cine rămâne în învățătura aceasta are pe Tatăl şi pe Fiul.” (2 Ioan 9)

„Preaiubitule, nu urma răul, ci binele. Cine face binele este din Dumnezeu; cine face răul n-a văzut pe Dumnezeu.” (3 Ioan 11)

Iuda

1. Autorul acestei epistole a fost Iuda, fratele lui Isus și al lui Iacov. Această epistolă NU a fost scrisă de Iuda care L-a trădat pe Isus.

2. Această epistolă apără harul lui Dumnezeu ca fiind singura cale de mântuire.

3. Verset-cheie:

„Dar voi, preaiubiților, zidiți-vă sufleteşte pe credința voastră preasfântă, rugați-vă prin Duhul Sfânt.” (Iuda 20)

Apocalipsa

1. Poate cea mai faimoasă carte din Biblie, Apocalipsa este, de asemenea, cea mai greșit înțeleasă, din cauza imaginilor fantastice, a lungimii sale și a subiectelor tratate.

2. Ioan a scris această descoperire (vizând sfârșitul timpului) în timp ce se afla în exil pe Insula Patmos. Cronologic, aceasta a fost ultima carte scrisă a Noului Testament. Persecuția creștinilor atinsese noi grade de intensitate, iar credincioșii erau presați să se închine împăratului roman ca unui zeu.

3. Ioan a scris în primul rând ca să-i încurajeze pe creștini să continue să fie credincioși. Solia lui, pe scurt: Dumnezeu este la cârmă și dorește ascultarea noastră. Soarta finală a lumii este sigură: Dumnezeu va birui în cele din urmă.

4. Versete-cheie:

„Ferice de cine citeşte şi de cei ce ascultă cuvintele acestei prorocii şi păzesc lucrurile scrise în ea, căci vremea este aproape!” (Apocalipsa 1:3)

„Apoi am văzut un cer nou şi un pământ nou, pentru că cerul dintâi şi pământul dintâi pieriseră şi marea nu mai era. Şi eu am văzut coborându-se din cer, de la Dumnezeu, cetatea sfântă, Noul Ierusalim, gătită ca o mireasă împodobită pentru bărbatul ei.” (Apocalipsa 21:1-2)

Uff! Am citit o grămadă de informații. Și-acum, ce mai urmează?

- Săptămâna aceasta, recitește versetele-cheie din fiecare carte a Noului Testament.
- Alege o carte a Noului Testament ca s-o citești și pune-ți ținte realiste pentru a citi din ea în fiecare săptămână.

Întrebări (și răspunsuri) din Carte

pe bibliotecarespiro.ro/blog

BIBLIOTECA respiro

BIBLIOTECA
respiro